

Edizzjoni Provv?orja

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (It-Tmien Awla)

28 ta' Frar 2019 (*)

"Rinviju g?al de?i?joni preliminari – Taxxa fuq il-valur mi?jud (VAT) – Sitt Direttiva 77/388/KEE – E?enzjoni – Artikolu 13B(b) – Kiri u lokazzjoni ta' proprjetajiet immoblli – Kun?ett – Kuntratt ta' ?essjoni tal-attività agrikola ta' art rurali miksija bid-dwiel"

Fil-Kaw?a C-278/18,

li g?andha b?ala su??ett talba g?al de?i?joni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mis-Supremo Tribunal Administrativo (il-Qorti Amministrattiva Suprema, il-Portugall), permezz ta' de?i?joni tal-14 ta' Marzu 2018, li waslet fil-Qorti tal-?ustizzja fl-24 ta' April 2018, fil-pro?edura

Manuel Jorge Sequeira Mesquita

vs

Fazenda Pública,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (It-Tmien Awla),

komposta minn F. Biltgen (Relatur), President tal-Awla, C. G. Fernlund u L. S. Rossi, Im?allfin,

Avukat ?enerali: Y. Bot,

Re?istratur: A. Calot Escobar,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippre?entati:

- g?all-Gvern Portugi?, minn L. Inez Fernandes, M. Figueiredo u R. Campos Laires, b?ala a?enti,
- g?all-Gvern Awstrijak, minn G. Hesse, b?ala a?ent,
- g?all-Kummissjoni Ewropea, minn P. Costa de Oliveira u L. Lozano Palacios, b?ala a?enti,

wara li rat id-de?i?joni, me?uda wara li nstema' l-Avukat ?enerali, li l-kaw?a tinqata' ming?ajr konklu?jonijiet,

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 It-talba g?al de?i?joni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikolu 13B(b) tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE tas-17 ta' Mejju 1977 fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet tal-Istati Membri dwar taxi fuq id-d?ul mill-bejg? — Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud (?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti: Kapitolu 9, Vol. 1, p. 23, iktar 'il quddiem is-“Sitt Direttiva”).

2 Din it-talba tressqet fil-kuntest ta' tilwima bejn Manuel Jorge Sequeira Mesquita u l-Fazenda Pública (it-Te?or Pubbliku, il-Portugall) dwar avvi?i tat-taxxa fuq il-valur mi?jud (VAT) g?as-sena 2002 u relatati ma' kuntratt ta' trasferiment tal-attività agrikola ta' art rurali miksija bid-dwieli konklu? ma' Sociedade Agrícola e Comercial dos Vinhos Vale da Corça Lda.

II-kuntest ?uridiku

Id-dritt tal-Unjoni

3 L-Artikolu 2 tas-Sitt Direttiva, li kien parti mit-Titolu II ta' din, kien intitolat “Applikazzjoni”, jiddisponi:

“Dawn li ?ejjin g?andhom ikunu so??etti [g?all-VAT]:

1. il-provvista ta' o??etti u servizzi mag?mula bi ?las fit-territorju tal-pajji? minn persuna taxxabbi li ta?ixxi b?ala tali;

[...]"

4 Skont l-Artikolu 5(8) tas-Sitt Direttiva:

“F'ka? ta' trasferiment, bi ?las jew ming?ajr jew b?ala kontribuzzjoni lil kumpanija, tal-assi kollha jew parti minnhom, l-Istati Membri jistg?u jikkunsidraw li ma tkunx saret provvista ta' merkanzija u li l-persuna li lilha tkun ?iet ittrasferita l-merkanzija g?andha tkun trattata b?ala s-su??essur ta' min jag?mel it-trasferiment. Fejn jixraq Stati Membri jistg?u jie?du l-mi?uri me?tie?a biex ma ssirx distorzjoni tal-kompetizzjonijet f'ka?ijiet fejn il-benefi?jarju ma jkunx g?al kollox su??ett g?at-taxxa.”

5 L-Artikolu 13 tas-Sitt Direttiva, intitolat “E?enzjonijiet fit-territorju tal-pajji?”, kien jipprovdi fil-punt B tieg?u, intitolat “E?enzjonijiet o?rajn”:

“Ming?ajr pre?udizzju g?al disposizzjonijet o?ra tal-Komunità, l-Istati Membri g?andhom je?entaw li ?ej ta?t il-kondizzjonijiet li huma g?andhom jistabilixxu g?all-iskopijiet biex jassiguraw l-applikazzjoni korretta u ?ara ta' l-e?enzjonijet u tal-prevenzjoni ta' kwalunkwe e?enzjoni possibbli, evitar u abbu?:

[...]

b) il-kiri jew l-aljenazzjoni ta' proprjeta immobibli esklu?i:

1. il-provi?joni ta' akkomadazzjoni, kif definita fil-li?ijiet ta' l-Istati Membri, fis-settur tal-lukandi jew fis-setturi b'funzjoni simili, inklu?i l-provi?joni ta' akkomodazzjoni f'kampijiet tal-vaganzi jew f'siti ?viluppati g?all-u?u b?ala siti ta' kkampjar;

2. l-aljenazzjoni ta' fondi u sisi g?all-ipparkjar tal-karozzi;

3. l-aljenazzjoni ta' tag?mir u makkinarju installat permanenti;

4. il-kiri ta' kaxxiforti.

L-Istati Membri jistg?u applikaw i?jed esklu?jonijet g?all-iskop ta' din l-e?enzjoni;

[...]"

6 Is-Sitt Direttiva t?assret u ?iet issostitwita, b'effett mill-1 ta' Jannar 2007, bid-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE, tat-28 ta' Novembru 2006, dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud (?U 2006 L 347, p. 1). Il-kontenut tal-Artikolu 13B(b) tas-Sitt Direttiva ?ie riprodott, kwa?i ming?ajr tibdil, fl-Artikolu 135(1)(l) u (2) tad-Direttiva 2006/112.

Id-dritt Portugi?

7 L-Artikolu 9 tal-Código do Imposto sobre o Valor Acrescentado (il-Kodi?i dwar it-taxxa fuq il-valur mi?jud, iktar 'il quddiem i?-“CIVA”) kien jiprovdi, fil-ver?joni tieg?u applikabqli fid-data tal-fatti fil-kaw?a prin?ipali:

“Huma e?enti mit-taxxa:

[...]

30) il-kiri ta' proprietà immobibli. Din l-e?enzjoni ma tkoprix:

- a) il-provvista ta' akkomodazzjoni fis-settur tal-lukandi jew fis-setturi b'funzjoni simili, siti ta' kkampjar;
- b) il-kiri ta' bini u siti g?all-ipparkjar kollettiv ta' vetturi;
- c) il-kiri ta' magni u g?odda o?ra installati b'mod permanenti, kif ukoll kull kiri ie?or ta' proprietà immobibli li jwassal g?at-trasferiment bi ?las tal-attività tal-istabbiliment kummer?jali jew industriali;
- d) il-kiri ta' kaxxiforti;
- e) il-kiri ta' spazji g?al espo?izzjonijiet jew g?al finijiet ta' pubbli?ità.

[...]"

Il-kaw?a prin?ipali u d-domanda preliminari

8 Ir-rikorrent fil-kaw?a prin?ipali huwa l-amministratur tas-su??essjoni ta' Adelino Gonçalves Mesquita. Dan tal-a??ar kien ikkonkluda kuntratt ma' Sociedade Agrícola e Comercial dos Vinhos Vale da Corça, kumpannija li te?er?ita attività fis-settur tal-vitikultura. Permezz ta' dan il-kuntratt, Adelino Gonçalves Mesquita kien ?eda, g?al kontroparti ta' ammonti m?allsa bil-quddiem, l-attività agrikola ta' art rurali li kien il-proprietarju tag?ha u li kienet miksija bid-dwieli. L-imsemmi kuntratt kien ?ie konklu? g?al tul ta' sena, li ji??edded awtomatikament g?al perijodu identiku, sakemm wa?da mill-partijiet ittemm dan il-ftehim.

9 Skont ir-rapport dwar il-kontroll fiskali g?as-sena 2002, l-imsemmija tran?azzjoni ta' ?essjoni kienet su??etta g?all-VAT. L-ammont totali tal-avvi?i ta' taxxa nnotifikati fuq din il-ba?i kien ?ie ffissat g?al EUR 107 527.10 flimkien mal-interessi kumpensatorji.

10 Ir-rikorrent fil-kaw?a prin?ipali ppre?enta rikors kontra dawn l-avvi?i ta' taxxa quddiem it-Tribunal Administrativo e Fiscal de Mirandela (it-Tribunal Amministrativ u Fiskali ta' Mirandela, il-Portugall) fejn invoka l-e?enzjoni tal-VAT prevista fl-Artikolu 9(30) ta?-CIVA. Peress li dan ir-rikors ?ie mi??ud, ir-rikorrent fil-kaw?a prin?ipali ppre?enta appell quddiem it-Tribunal Central Administrativo Norte (it-Tribunal Amministrativ ?entrali tat-Tramuntana, il-Portugall), ta digriet ta'

nuqqas ta' kompetenza u ttrasferixxa l-pro?ess lis-Supremo Tribunal Administrativo (il-Qorti Amministrativa Suprema, il-Portugall).

11 Din l-a??ar qorti tirrileva li mill-Qorti tal-?ustizzja, b'mod partikolari mis-sentenza tal-4 ta' Ottubru 2001, "Goed Wonen" (C-326/99, EU:C:2001:506) jirri?ulta li, minn na?a, l-e?enzjoni mill-VAT f'dak li jikkon?erna l-kiri u l-lokazzjoni ta' proprietà immobibli, prevista fl-Artikolu 13B(b) tas-Sitt Direttiva, li jikkorrispondi g?all-Artikolu 135(1) tad-Direttiva 2006/112 jinkludi t-tran?azzjonijiet li permezz tag?hom proprietarju ta' immobibli jag?ti lill-persuna li tikri, g?al tul miftiehem u kontra remunerazzjoni, id-dritt li tokkupa din il-proprietà daqs li kieku din kienet il-proprietarja tag?ha u teskludi kull persuna o?ra mill-benefi??ju ta' tali dritt. Min-na?a l-o?ra, peress li l-kiri ta' proprietà immobibli normalment jimplika attività relativament passiva, it-tran?azzjonijiet li jimplikaw u?u iktar attiv ta' din tal-a??ar huma esklu?i mill-kamp ta' applikazzjoni ta' din l-e?enzjoni.

12 Fid-dawl ta' din il-?urisprudenza, il-qorti tar-rinviju g?andha dubji dwar il-punt jekk kuntratt dwar i?-?essjoni ta' attività ta' dwieli g?al tul ta' sena li ji??edded awtomatikament jikkostitwixxix kiri u lokazzjoni ta' proprietà immobibli, fis-sens tal-imsemmija dispo?izzjonijiet.

13 F'dawn i?-?irkustanzi, is-Supremo Tribunal Administrativo (il-Qorti Amministrativa Suprema) idde?idiet li tissospendi l-pro?eduri quddiemha u li tag?mel lill-Qorti tal-?ustizzja d-domanda preliminari li ?ejja:

"L-ewwel subparagraphu tal-Artikolu 135 (1) tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE tat-28 ta' Novembru 2006, dwar l-e?enzjoni fir-rigward ta' tran?azzjonijiet ta' kiri ta' proprietà immobibli, jista' ji?i interpretat fis-sens li din l-e?enzjoni tinkludi kuntratt ta' trasferiment ta' operat agrikolu ta' proprietajiet rusti?i g?ad-dwieli, lil kumpannija li l-g?an tag?ha hija l-attività ta' operat agrikolu, liema kuntratt ?ie konklu? b'terminu ta' sena u li ji??edded b'mod awtomatiku kull sena g?all-istess perijodu u fejn il-qbiela rispettiva g?andha tit?allas fi tmiem kull sena?"

Fuq id-domanda preliminari

14 Prelimarjament, g?andu ji?i rrilevat li l-Artikolu 135(1)(l) tad-Direttiva 2006/112, li l-interpretazzjoni tieg?u hija s-su??ett tad-domanda mag?mula, ma kienx g?adu fis-se?? fid-data tal-fatti inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali. F'dawn i?-?irkustanzi, u sabiex ting?ata risposta utli g?all-qorti tar-rinviju, hemm lok li din id-domanda ti?i e?aminata fid-dawl tad-dispo?izzjoni korrispondenti tas-Sitt Direttiva.

15 G?aldaqstant, g?andu ji?i kkunsidrat li, permezz tad-domanda tag?ha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk l-Artikolu 13B(b) tas-Sitt Direttiva g?andux ji?i interpretat fis-sens li l-e?enzjoni mill-VAT g?all-kiri u l-lokazzjoni ta' proprietà immobibli, prevista f'din id-dispo?izzjoni, tapplikax g?al kuntratt ta' ?essjoni tal-attività agrikola ta' art rurali miksija bid-dwieli lil kumpannija li te?er?ita attività fis-settur tal-vitikultura, konklu? g?al perijodu ta' sena, li ji??edded awtomatikament, li g?andu b?ala kontro parti qbiela li tit?allas fit-tmiem ta' kull perijodu annwali.

16 Skont ?urisprudenza stabbilita, l-e?enzjonijiet previsti fl-Artikolu 13 tas-Sitt Direttiva jikkostitwixxu kun?etti awtonomi tad-dritt tal-Unjoni (sentenzi tal-4 ta' Ottubru 2001, "Goed Wonen", C-326/99, EU:C:2001:506, punt 47, u tal-15 ta' Novembru 2012, Leichenich, C?532/11, EU:C:2012:720, punt 17).

17 Barra minn hekk, g?alkemm l-imsemmija e?enzjonijiet jikkostitwixxu derogi g?all-prin?ipju ?eneral stabbilit fl-Artikolu 2 tas-Sitt Direttiva, skont liema l-VAT hija dovuta g?al kull provvista ta' servizzi li ssir bi ?las minn persuna taxxabqli, u g?andhom, g?aldaqstant, ji?u interpretati b'mod strett, il-kun?ett ta' kiri u ta' lokazzjoni msemmi fl-Artikolu 13B(b) ta' din id-direttiva huwa usa' minn dak previst fid-diversi drittijiet nazzjonali (sentenza tal-4 ta' Ottubru 2001, "Goed Wonen", C-

326/99, EU:C:2001:506, punti 46 u 49 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata).

18 F'diversi sentenzi, il-Qorti tal-?ustizzja ddefinixxiet il-lokazzjoni ta' proprietà immobibli, fis-sens ta' din id-dispo?izzjoni, b?ala d-dritt mog?ti mill-proprietarju ta' proprietà immobibli lil-lokatarju, g?al remunerazzjoni u g?al perijodu miftiehem, li jokkupa dik il-proprietà immobibli u li jeskludi kull persuna o?ra mit-tgawdija ta' dan id-dritt (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tal-4 ta' Ottubru 2001, "Goed Wonen", C-326/99, EU:C:2001:506, punt 55, u tas-6 ta' Di?embru 2007, Walderdorff, C?451/06, EU:C:2007:761, punt 17 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata).

19 Il-Qorti tal-?ustizzja ppre?i?at ukoll li l-e?enzjoni prevista fl-Artikolu 13B(b) tas-Sitt Direttiva hija spjegata mill-fatt li l-lokazzjoni ta' proprietà immobibli, filwaqt li hija attività ekonomika, tikkostitwixxi normalment attività relativamente passiva, li ma ti??enerax valur mi?jud sinjifikattiv. Tali attività g?alhekk g?andha ti?i distinta minn attivitajiet o?rajin li jew g?andhom natura ta' kwistjonijiet industrijali u kummer?jali, b?al dawk li jaqg?u ta?t l-e??ezzjonijiet msemmija fil-punti 1 sa 4 ta' din id-dispo?izzjoni, jew g?andhom natura li hija kkaratterizzata a?jar bl-e?ekuzzjoni ta' provvista iktar milli bis-sempli?i tqeg?id g?ad-dispo?izzjoni ta' o??ett, b?ad-dritt li tintu?a art g?all-golf, dak li jintu?a pont permezz tal-?las tat-tariffi tat-triq jew inkella tad-dritt li ji?u installati distributuri ta' sigaretti fi stabbiliment kummer?jali (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-4 ta' Ottubru 2001, "Goed Wonen", C-326/99, EU:C:2001:506, punti 52 u 53, kif ukoll tat-18 ta' Novembru 2004, Temco Europe, C-284/03, EU:C:2004:730, punt 20).

20 Minn dan jirri?ulta li n-natura passiva tal-kiri jew tal-lokazzjoni ta' proprietà immobibli, li ti??ustifika l-e?enzjoni tal-VAT minn tali tran?azzjonijiet abba?i tal-Artikolu 13B(b) tas-Sitt Direttiva hija relatata man-natura tat-tran?azzjoni nnifisha u mhux mal-mod kif il-persuna li tikri tu?a l-proprietà kkon?ernata.

21 G?alhekk, kif il-Qorti tal-?ustizzja di?à dde?idiet, hija esku?a mill-benefi??ju ta' din l-e?enzjoni attività li timplika mhux biss tqeg?id g?ad-dispo?izzjoni passiva ta' proprietà immobibli, i?da wkoll numru ta' attivitajiet kummer?jali, b?al supervi?joni, ?estjoni u ?amma kostanti min-na?a tal-proprietarju kif ukoll it-tqeg?id g?ad-dispo?izzjoni ta' installazzjonijiet o?ra, b'mod li, fin-nuqqas ta' ?irkustanzi assolutament partikolari, il-lokazzjoni ta' din il-proprietà ma tistax tikkostitwixxi l-provvista preponderanti (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat-18 ta' Jannar 2001, Stockholm Lindöpark, C-150/99, EU:C:2001:34, punt 26).

22 Min-na?a l-o?ra, il-fatt g?al persuna li tikri proprietà immobibli billi tu?aha g?al finijiet kummer?jali, skont it-termini tal-kuntratt ta' lokazzjoni, ma huwiex ta' natura, wa?du, li jeskludi l-proprietarju ta' din il-proprietà mill-benefi??ju tal-e?enzjoni tal-VAT prevista fl-Artikolu 13B(b) tas-Sitt Direttiva (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-15 ta' Novembru 2012, Leichenich, C-532/11, EU:C:2012:720, punt 29).

23 Fir-rigward tal-kaw?a prin?ipali, g?andu ji?i kkonstatat li ma kienx jidher ikkontestat li l-art rurali miksija bid-dwieli li l-attività agrikola fuqha hija s-su??ett tal-kuntratt ta' ?essjoni inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali tikkostitwixxi proprietà immobibli, fis-sens tal-Artikolu 13B(b) tas-Sitt Direttiva. F'dan ir-rigward, g?andu jitfakkar, f'dak li jikkon?erna b'mod i?jed partikolari d-dwieli m?awwla fuq din l-art, li l-imsemmi kun?ett ta' "proprietà immobibli" ma jimplikax li l-o??etti inkwistjoni g?andhom ikunu inkorporati fl-art b'mod indivi?ibbli. Huwa bi??ejed li ma jkunu la mobbli u lanqas li jistg?u ji?u m?aqlqa fa?ilment (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tas-16 ta' Jannar 2003, Maierhofer, C-315/00, EU:C:2003:23, punti 32 u 33, kif ukoll tal-15 ta' Novembru 2012, Leichenich, C-532/11, EU:C:2012:720, punt 23). Hekk jidher li huwa l-ka? tal-imsemmija dwieli, li madankollu hija l-qorti tar-rinviju li g?andha tivverifika.

24 G?andu wkoll ji?i kkunsidrat li kuntratt ta' ?essjoni ta' attività agrikola, b?al dak inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, jikkostitwixxi kiri jew lokazzjoni ta' proprietà immobibli, fis-sens tal-imsemmija

dispo?izzjoni, kif interpretata fil-punt 18 sa 20 ta' din is-sentenza. Fil-fatt, minn na?a, din hija ?essjoni, mill-proprjetarju, tal-art agrikola inkwistjoni li ?essjonarju g?al tul ta' ?mien miftiehem ta' sena li ji??edded awtomatikament u bi qbiela b?ala kontroparti. Min-na?a l-o?ra, xejn fid-de?i?joni tar-rinviju ma jindika li, minbarra din il-lokazzjoni, il-proprietarju pprovda li?-?essjonarju provvisti o?ra li g?andhom in-natura ta' attivitajiet kummer?jali.

25 F'dak li jikkon?erna, b'mod iktar partikolari, id-domanda tal-qorti tar-rinviju dwar it-tul tal-kuntratt ta' ?essjoni inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali kif ukoll il-kundizzjonijiet ta' ti?did tieg?u, g?andu jitfakkar li t-tul stess ta' lokazzjoni ma huwiex, wa?du, l-element determinanti li jippermetti li kuntratt ji?i kkwalifikat b?ala lokazzjoni ta' immobbbli, fis-sens tal-Artikolu 13B(b) tas-Sitt Direttiva, ?lief f'dak li jikkon?erna tul qasir (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat-18 ta' Novembru 2004, Temco Europe, C-284/03, EU:C:2004:730, punt 21 u l-?urisprudenza ??itata). Fi kwalunkwe ka?, l-imsemmi tul u l-imsemija kundizzjonijiet ta' ti?did ma jistg?ux ji?u kkunsidrati inkompatibbli ma' kiri jew lokazzjoni, fis-sens ta' din id-dispo?izzjoni.

26 Il-kunsiderazzjonijiet li jinsabu fil-punt 24 ta' din is-sentenza ma humiex ikkontestati bl-argumenti mressqa mill-Gvern Portugi? fl-osservazzjonijiet bil-miktub tieg?u.

27 Fl-ewwel lok, il-fatt li ??essjonarju tal-proprietà immobbbli inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali ma g?andu l-istess drittijiet b?al proprietarju, b'mod partikolari sa fejn ma huwiex awtorizzat jissostitwixxi d-dwieli bi prodott ie?or, i?da g?andu jkompli l-attività stipulata fit-termini tal-kuntratt ta' ?essjoni, ma jipprekludix lil dan tal-a??ar milli jaqa' ta?t il-kamp ta' applikazzjoni tat-tran?azzjonijiet e?entati, msemmija fl-Artikolu 13B(b) tas-Sitt Direttiva. Fil-fatt, kif jirri?ulta mill-?urisprudenza ??itata fil-punt 18 ta' din is-sentenza, dawn it-tran?azzjonijiet jag?tu lill-persuna li tikri jew li??essjonarju dritt ta' okkupazzjoni tal-proprietà immobbbli inkwistjoni daqs li kieku kien il-proprietarju tag?ha, b'mod partikolari billi ti?i esklu?a kull persuna o?ra mill-benefi??ju ta' tali dritt. Dawn ma jittrasferixx lill-persuna li tikri d-drittijiet kollha tal-proprietarju ta' din il-proprietà.

28 Fit-tieni lok, ma jistax jintlaqa' l-argument li s-su??ett tal-kuntratt ta' ?essjoni inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali g?andu portata usa' mill-imsemija tran?azzjonijiet, sa fejn jikkonsisti fi trasferiment tal-universalità tal-o??etti u tad-drittijiet tal-attività agrikola kkon?ernata, peress li din g?andha natura ta' impri?a. F'dan il-kuntest, il-Gvern Portugi? isostni li dan il-kuntratt wassal ukoll g?at-trasferiment ta' o??etti u ta' drittijiet mhux materjali, b?all-awtorizzazzjonijiet legali ta' t?awwil tad-dwieli inti?i g?all-produzzjoni vinikola, il-kapa?itè tal-imsemija attività agrikola li ti??enera profitt kif ukoll l-isem jew is-sinjal ta' stabbiliment ta' impri?a.

29 F'dan ir-rigward, g?andu jitfakkar, minn na?a, li, sa fejn il-proprietà immobbbli ?eduta abba?i ta' dan il-kuntratt hija s-su??ett ta' lokazzjoni biss u mhux ta' trasferiment ta' drittijiet ta' proprietà, tali ?essjoni ma tikkostitwixx tra?missjoni ta' universalità ta' o??etti, fis-sens tal-Artikolu 5(8) tas-Sitt Direttiva (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tad-19 ta' Settembru 2018, Mailat, C?17/18, EU:C:2018:1038, punti 22 u 23).

30 Min-na?a l-o?ra, il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet li provvista g?andha ti?i kkunsidrata b?ala unika meta ?ew? elementi jew atti, jew iktar, iprovduti mill-persuna taxxabbli jkunu tant marbuta mill-qrib li jifformaw, o??ettivament, provvista ekonomika wa?da u indivi?ibbli li d-divi?joni tag?ha tkun ta' natura artifi?jali (sentenza tad-19 ta' Settembru 2018, Mailat, C?17/18, EU:C:2018:1038, punt 33 u l-?urisprudenza ??itata).

31 Sa fejn, kif jallega l-Gvern Portugi?, il-kuntratt ta' ?essjoni inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali jirrigwarda mhux biss il-proprietà immobbbli inkwistjoni, i?da jwassal ukoll g?at-trasferiment ta' ?erti o??etti u drittijiet mhux materjali, fejn dawn tal-a??ar ma jistg?ux ji?u divi?i mi?-?essjoni tal-imsemija proprietà immobbbli, i?da jag?mlu parti integrali minnha, b'tali mod li l-kuntratt ta' ?essjoni jikkostitwixxi provvista unika fejn it-tqeg?id g?ad-dispo?izzjoni tal-proprietà immobbbli hija l-

provvista prin?ipali, f'dawn il-kundizzjonijiet, dan il-kuntratt jikkostitwixxi tran?azzjoni li taqa' ta?t il-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 13B(b) tas-Sitt Direttiva (ara, b'analo?ija, is-sentenza tad-19 ta' Settembru 2018, Mailat, C-17/18, EU:C:2018:1038, punti 39 sa 41).

32 Barra minn hekk, anki jekk id-domanda mag?mula ma ssemmix spe?ifikament l-esklu?jonijiet mill-e?enzjoni tal-VAT prevista fl-Artikolu 13B(b) tas-Sitt Direttiva li huma elenkti f'din id-dispo?izzjoni u li jikkorrispondu, fil-fatt, g?all-esklu?jonijiet msemija fl-Artikolu 135(2) tad-Direttiva 2006/112, g?andu ji?i kkonstatat, sabiex ting?ata risposta utli g?all-qorti tar-rinviju, li t-tran?azzjoni inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali ma jidhix li taqa' ta?t wa?da minn dawn l-esklu?jonijiet.

33 B'mod partikolari, l-esklu?joni li tikkonsisti fil-kiri ta' g?odda u ta' magni fissi fil-post li tinsab fil-punt 3 tal-ewwel in?i? tal-Artikolu 13B(b) tas-Sitt Direttiva, li hija invokat mill-qorti tar-rinviju fil-motivi tat-talba g?al de?i?joni preliminari tag?ha kif ukoll mill-Gvern Awstrijak fl-osservazzjonijiet bil-miktub tieg?u, ma tistax ti?i applikata fid-dawl tal-fatti fil-kaw?a prin?ipali. Fil-fatt, minn na?a, id-dwieli ma jistg?ux ji?u kkwalifikati b?ala g?odda jew magni. Min-na?a l-o?ra, mill-pro?ess li g?andha l-Qorti tal-?ustizzja ma jirri?ultax li l-art rurali u?ata fl-attività agrikola li hija s-su??ett tal-kuntratt ta' ?essjoni inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali kienet tinkludi g?odda, magni u o??etti o?ra kummer?jali jew industriali. F'dan ir-rigward, il-qorti tar-rinviju tippre?i?a li ma huwiex stabbilit li l-kumpannija ?essjonarja te?er?ita, minbarra attività fis-settur tal-vitikultura, attività fis-settur tal-produzzjoni tal-inbid.

34 Barra minn hekk, g?alkemm il-Gvern Portugi? jinvoka t-tieni subparagraphu tal-Artikolu 13B(b) tas-Sitt Direttiva li abba?i ta' dan l-Istati Membri g?andhom il-possibbiltà li jiprovdou esklu?jonijiet supplimentari g?all-kamp ta' applikazzjoni tal-e?enzjoni prevista fl-imsemmi Artikolu 13B(b), dan il-gvern ma juri ebda dispo?izzjoni tad-dritt Portugi? li tippovdi tali esklu?joni li tista' tapplika g?at-tran?azzjoni inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali.

35 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet pre?edenti, ir-risposta g?ad-domanda mag?mula g?andha tkun li l-Artikolu 13B(b) tas-Sitt Direttiva, g?andu ji?i interpretat fis-sens li l-e?enzjoni mill-VAT g?all-kiri u l-lokazzjoni ta' proprietà immoblli previst f'din id-dispo?izzjoni tapplika g?al kuntratt ta' ?essjoni tal-attività agrikola ta' art rurali miksija bid-dwieli lil kumpannija li te?er?ita attività fis-settur tal-vitikultura, konklu? g?al perijodu ta' sena, li ji??edded awtomatikament, li g?andu b?ala kontroparti qbiela li tit?allas fit-tmiem ta' kull perijodu annwali.

Fuq l-ispejje?

36 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, barra dawk tal-imsemija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, II-Qorti tal-?ustizzja (It-Tmien Awla) taqta' u tidde?iedi:

L-Artikolu 13B(b) tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE tas-17 ta' Meju 1977 fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet tal-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? — Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud, g?andu ji?i interpretat fis-sens li l-e?enzjoni mit-taxxa fuq il-valur mi?jud g?all-kiri u l-lokazzjoni ta' proprietà immoblli previst f'din id-dispo?izzjoni tapplika g?al kuntratt ta' ?essjoni tal-attività agrikola ta' art rurali miksija bid-dwieli lil kumpannija li te?er?ita attività fis-settur tal-vitikultura, konklu? g?al perijodu ta' sena, li ji??edded awtomatikament, li g?andu b?ala kontroparti qbiela li tit?allas fit-tmiem ta' kull perijodu annwali.

Firem

* Lingwa tal-kaw?a: il-Portugi?.